

ΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΛΕΣΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Εισαγωγή

Το ακόλουθο κείμενο αποτελεί κάλεσμα της πρωτοβουλίας για τη συγκρότηση αναρχικής πολιτικής οργάνωσης. Η πρωτοβουλία αποτελείται από τις συλλογικότητες: αναρχική συλλογικότητα «Κύκλος της Φωτιάς», αναρχική συλλογικότητα «Καθ' οδόν», Στέκι Αντίπνοια, Αναρχικοί για την Κοινωνική Απελευθέρωση. Το κάλεσμα απευθύνεται σε αναρχικές πολιτικές συλλογικότητες κι αποσκοπεί στην έναρξη ενός διαλόγου πάνω στο ζήτημα της οργάνωσης, έχοντας ως προοπτική την έναρξη των διαδικασιών που θα οδηγήσουν στη δημιουργία μιας σταθερής και συνεκτικής αναρχικής οργανωτικής δομής.

Στην κατεύθυνση αυτή, καλούμε όσες ομάδες ενδιαφέρονται σε συζήτηση πάνω στο ζήτημα της οργάνωσης, με συλλογικές τοποθετήσεις και προτάσεις, καθώς και δηλώσεις συμμετοχής για την έναρξη ενός προσυνεδριακού διαλόγου. Η συζήτηση αυτή προσανατολιζόμαστε να πραγματοποιηθεί σε ένα βάθος χρόνου τριών μηνών. Στο μεσοδιάστημα, καλούμε σε συνάντηση με μη δεσμευτικό χαρακτήρα, με σκοπό τη διευκρίνιση ερωτημάτων πάνω στο κείμενο-κάλεσμα και τη συζήτηση πάνω στα ζητήματα που τίθενται σ' αυτό.

Για ερωτήσεις, διευκρινίσεις, καθώς και για την ενημέρωση σχετικά με την ώρα και το μέρος της πρώτης συνάντησης, επικοινωνήστε στο: anar_organosi@riseup.net.

Κείμενο καλέσματος

Η ολομέτωπη επίθεση των κυρίαρχων σε μία περίοδο συνολικής συστημικής κρίσης (οικονομική, κοινωνική, περιβαλλοντική, αξιακή) αποκαλύπτει σε όλη της την έκταση την αντικοινωνική φύση του καπιταλισμού και αποτελεί απότοκο ενός παγκοσμιοποιημένου εκμεταλλευτικού συστήματος. Κύρια χαρακτηριστικά αυτής της επίθεσης αποτελούν: η διαρκής όξυνση των συνθηκών εκμετάλλευσης στους χώρους της μισθωτής σκλαβιάς, ο αποκλεισμός χιλιάδων ανθρώπων από τα στοιχειώδη κοινωνικά αγαθά, ο εξαναγκασμός στη μετανάστευση, η ένταση της καταστροφής και της λεηλασίας του φυσικού κόσμου στο όνομα της ανάπτυξης, η όξυνση της καταστολής και του ελέγχου και η προώθηση του σύγχρονου ολοκληρωτισμού.

Ως αναρχικοί θεωρούμε πως ο πυρήνας του κοινωνικού ζητήματος είναι η αντίθεση κεφαλαίου-εργασίας, η ύπαρξη εξουσιαστών κι εξουσιαζόμενων και γενικότερα κυρίαρχων και κυριαρχούμενων, ο ιεραρχικός τρόπος οργάνωσης της κοινωνίας από το κράτος και το κεφάλαιο και οι σχέσεις εκμετάλλευσης και καταπίεσης που παράγει. Αντιλαμβανόμαστε την επανάσταση ως μια διαδικασία αποδόμησης του καπιταλιστικού τρόπου ζωής και οργάνωσης, ως μια συνεχιζόμενη προσπάθεια έμπρακτης ρήξης με όλες τις από τα πάνω επιβολές που προκύπτουν από την ύπαρξη εξουσίας. Στις σημερινές συνθήκες της γενικευμένης συστημικής κρίσης, το πεδίο παρέμβασής μας απλώνεται και μεγαλώνει όσο απονομιμοποιείται κοινωνικά το καθεστώς λόγω της οξύτατης επίθεσής του που επιβάλλει ακραίες συνθήκες φτώχειας και ανέχειας. Παράλληλα, η αδυναμία του να κυριαρχήσει ιδεολογικά, κάνει ακόμα ευνοϊκότερες τις συνθήκες για τη συγκρότηση ενός συνολικού κοινωνικού οράματος. Αναγκαία συνθήκη για την ανάπτυξη και προώθηση μιας αναρχικής επαναστατικής προοπτικής, είναι η εξάπλωση της κοινωνικής αυτοοργάνωσης. Ακολουθώντας την παλιά αναρχική ρήση πως "η νέα κοινωνία οφείλει να χτίζεται μέσα στο κέλυφος της παλιάς", η οργάνωση της κοινωνίας στο σήμερα στη βάση της ισότητας και της ελευθερίας, γίνεται αντιληπτή ως στρατηγική επιλογή αγώνα των καταπιεσμένων και εκμεταλλεζόμενων και όχι απλά ως ένα μέσο που εξυπηρετεί έναν απώτερο σκοπό.

Σε αυτή τη λογική, της διαλεκτικής σχέσης δηλαδή ανάμεσα στα μέσα και τους σκοπούς, οφείλει

να προσεγγίζεται και το ζήτημα της αμιγώς πολιτικής οργάνωσης των αναρχικών. Αντιλαμβανόμαστε τους κοινωνικούς αγώνες ως τον τρόπο που σε κάνει να προχωράς και τους πολιτικούς αγώνες ως τον τρόπο που σε κάνει να βλέπεις μπροστά. Έτσι λοιπόν, μία σύγχρονη κοινωνική αναρχική πρόταση δεν μπορεί να βρει έδαφος αν δεν υπάρχει ενεργή συμμετοχή των συντρόφων στους κοινωνικούς τόπους: στις γειτονιές και στους χώρους δουλειάς. Από την άλλη πλευρά, ο αναρχικός πολιτικός αγώνας είναι εκείνος που επιχειρεί να συνδέσει και να συνολικοποιήσει τους κοινωνικούς αγώνες, προκειμένου να προωθήσει και να ενισχύσει το κοινωνικοαπελευθερωτικό όραμα. Αυτό που έχει σημασία λοιπόν είναι η καταλυτική συνεχής παρέμβαση στις κοινωνικές διεργασίες και όχι μία εγκλωβιστική ιδεολογική αυτοαναφορικότητα. Ταυτόχρονα η πολιτική οργάνωση, δια μέσου της αντιεραρχικής δόμησής της και της φεντεραλιστικής της λειτουργίας, αποτελεί το παράδειγμα για τη νέα κοινωνία, την έμπρακτη απόδειξη πως οι άνθρωποι μπορούν να λειτουργήσουν συλλογικά και ισότιμα.

Βασική προϋπόθεση για το άνοιγμα οποιασδήποτε συζήτησης αναφορικά με το ζήτημα της οργάνωσης είναι η απάντηση σε τρία βασικά ερωτήματα: Γιατί να οργανωθούμε; Ποιοι να οργανωθούμε; Πως να οργανωθούμε;

Γιατί να οργανωθούμε;

Οι ευκαιριακές συνεργασίες ανάμεσα σε αναρχικές ομάδες και μεμονωμένους συντρόφους και ο αυθορμητισμός, στοιχεία τα οποία κυριάρχησαν στον ελλαδικό αναρχικό «χώρο», από τη μία συνέβαλαν στο να οικοδομηθεί ένας ζωντανός και ποικιλόμορφος πολιτικός χώρος, από την άλλη έχουν ξεκάθαρα δείξει τα πολύ συγκεκριμένα όριά τους. Στις σημερινές συνθήκες, περισσότερο από κάθε άλλη φορά αναγνωρίζουμε την ανεπάρκεια του αφορμαλιστικού μοντέλου, μέσα από το οποίο οι αναρχικοί του ελλαδικού χώρου επιλέγαμε να δρούμε για χρόνια. Ένα μοντέλο που διακρίνεται από τα χαρακτηριστικά της ασυνέπειας, της έλλειψης δέσμευσης και της ευκαιριακότητας, συναντιέται με την κουλτούρα της συνειδητής ή μη αποχής από τις συλλογικές διαδικασίες και έχει ως αποτέλεσμα τη λειτουργία του «χώρου» πολλές φορές με κοινωνικούς όρους παρέας και όχι στη βάση πολιτικών κριτηρίων. Ένα μοντέλο που πιστεύουμε ότι αδυνατεί όχι μόνο να αποτελέσει τη βάση για να τεθεί κοινωνικά το ζήτημα της επανάστασης, αλλά ούτε και λειτουργεί ενισχυτικά και πυροδοτικά για την κοινωνική και ταξική αντεπίθεση. Η εξεγερσιακότητα λειτουργεί τελικά ως μια μαχητική μεν μορφή αντίστασης, αλλά δεν μπορεί να ξεπεράσει τα όρια της καταγγελίας και διαμαρτυρίας απέναντι στο υπάρχον και δεν δίνει τη δυνατότητα χάραξης μακροπρόθεσμων στρατηγικών δόμησης και οργάνωσης του αγώνα στην κατεύθυνση της επανάστασης και του μετασχηματισμού της κοινωνίας από τα κάτω. Θεωρούμε πως είναι η στιγμή της δημιουργίας μιας στερεής και συνολικού χαρακτήρα οργανωτικής δομής. Μιας δομής που στο εσωτερικό της οι διαφωνίες θα αντιμετωπίζονται με αμιγώς πολιτικούς όρους και στη βάση των κοινών και συνδιαμορφωμένων πολιτικών θέσεων. Οι αντικειμενικές συνθήκες το επιβάλλουν, οι υποκειμενικές το επιτρέπουν. Η αλλαγή των κοινωνικών συνθηκών και η συμμετοχή όλο και περισσότερων συντρόφων σε συλλογικά εγχειρήματα σε όλη την Ελλάδα τα τελευταία χρόνια ωθούν τα πράγματα προς μια οργανωτική αναβάθμιση.

Η ύπαρξη μιας κατά το δυνατόν συνεκτικής αναρχικής οργάνωσης δημιουργεί καλύτερους όρους για τη συνεχή και συνεπή παρέμβαση των αναρχικών στο κεντρικό πολιτικό σκηνικό καθώς η διοχέτευση των αναρχικών θέσεων και προταγμάτων μέσα από μια συγκροτημένη πολιτική οργάνωση και όχι μέσα από διάσπαρτες φωνές, συμβάλει στην αποτελεσματικότερη διάχυσή τους. Επίσης, δημιουργεί τους όρους για τη χάραξη μακροπρόθεσμης στρατηγικής και συμβάλει, λειτουργώντας παράλληλα ως κινηματικό πεδίο διαλόγου, στην παραγωγή συνολικών και ταυτόχρονα κοινωνικά γειωμένων προταγμάτων. Όχι μόνο δίνει τη δυνατότητα της συμμετοχής σε ένα ευρύτερο, δυνατότερο, διακριτό, με πολιτικά χαρακτηριστικά ρεύμα, αλλά επίσης προωθώντας αντιθεσμίσεις και στηρίζοντας τα κομμάτια της κοινωνίας που αντιστέκονται, δίνει συνολικότερες

απαντήσεις, διέξοδο και προοπτική. Ταυτόχρονα, στόχος μας είναι να συμβάλει και στη δημιουργία νέων αναρχικών δομών.

Παράλληλα, στα πλαίσια της δράσης μιας αναρχικής οργάνωσης στόχος θα πρέπει να είναι και η διεύρυνση των ρηγμάτων που δημιουργούνται στο υπάρχον από τους μερικούς αγώνες. Μια αναρχική οργάνωση οφείλει, μέσω της σύνδεσής της με αυτούς, να προωθεί στην κοινωνική βάση το πρόταγμα της κοινωνικής επανάστασης, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στο χτίσιμο ενός μαζικού, επαναστατικού κινήματος. Αναγκαία συνθήκη για την οικοδόμηση της επαναστατικής διαδικασίας είναι το συλλογικό όραμα για μια κοινωνία ελευθερίας, ισότητας και αλληλεγγύης. Ανάμεσα στους στόχους μιας αναρχικής οργάνωσης είναι και η συμβολή στη διάχυση αυτού του οράματος. Είναι η συγκρότηση ενός πλέγματος θέσεων για κάθε κοινωνικό ζήτημα και η δημιουργία ενός προγράμματος, το οποίο θα αποτελέσει ένα συνδετικό κρίκο ανάμεσα στον καθημερινό αγώνα και το τελικό όραμα της αναρχίας και του κομμουνισμού.

Ποιοι να οργανωθούμε;

Μια αναρχική οργάνωση θα πρέπει να δομηθεί πάνω σε κοινές πολιτικές αντιλήψεις και όσο το δυνατόν πιο συνεκτικές συμφωνίες. Η αντίθετη φιλοδοξία, το να λειτουργήσει δηλαδή ως επιστέγασμα όλου του αναρχικού «χώρου» στην Ελλάδα, τα όρια του οποίου άλλωστε είναι εξαιρετικά δυσδιάκριτα και τα χαρακτηριστικά του ασαφή, θα ήταν κάτι που θα δημιουργούσε ένα ασταθές οικοδόμημα και περισσότερη σύγχυση. Ούτως ή άλλως, αυτό δεν είναι κάτι που επιθυμούμε. Εξάλλου, η μη συνύπαρξη όλων κάτω από το ίδιο οργανωτικό πλαίσιο δεν αποκλείει τη συνεργασία και την ενότητα στη δράση όπου αυτό είναι εφικτό.

Απευθυνόμαστε λοιπόν σε αμιγώς πολιτικές αναρχικές συλλογικότητες, που λειτουργούν με ελευθεριακές διαδικασίες, τοποθετούνται συνολικά πάνω στα ζητήματα εκμετάλλευσης και καταπίεσης, αναφέρονται προταγματικά στην κοινωνική επανάσταση και καταφέρονται ανοικτά ενάντια σε κράτος και κεφάλαιο. Που αντιλαμβάνονται την ταξική διάσταση του αγώνα, αποκλείοντας έτσι από τους κόλπους τους όσους αντλούν υπεραξία με υλικούς όρους, βλέπουν ως ευρύτερο πεδίο δράσης τους το κοινωνικό και ταξικό κίνημα και θεωρούν αναγκαία την ενίσχυση των διαδικασιών και των αγώνων που αναπτύσσονται στη βάση της κοινωνίας. Που θέλουν να αναπτύξουν ένα στρατηγικό σχέδιο ισχυροποίησης του κοινωνικού κινήματος και δρουν με στόχο το να γίνει το τελευταίο ένας ισχυρός πολιτικός αντίπαλος της εξουσίας, που θα έχει τη δυνατότητα να παίρνει την πρωτοβουλία των κινήσεων και να δρα επιθετικά απέναντί της.

Μια αναρχική οργάνωση θα πρέπει να αποτελείται από τα συλλογικά υποκείμενα, που διαπνέονται από την αντίληψη πως η ίδια η κοινωνία έχει τη δυνατότητα αυτενέργειας και παραγωγής πολιτικής δράσης, επιθετικής απέναντι στους εκμεταλλευτές και καταπιεστές της. Αγωνιζόμαστε για την ανάπτυξη ενός χειραφετημένου κι οργανωμένου κοινωνικού και ταξικού κινήματος, το οποίο θα αλληλεπιδρά με ένα οργανωμένο αναρχικό κίνημα που θα στέκεται απέναντι στις προσπάθειες αφομοίωσης και διαμεσολάβησης των αγώνων, προτάσσοντας τη συνολική ρήξη με το κράτος και το κεφάλαιο. Είμαστε προφανώς αντίθετοι στην αντίληψη περί κυριαρχίας του πολιτικού πάνω στο κοινωνικό-ταξικό και στις λογικές της κομματικής καθοδήγησης, όσο και ενάντια στην αντίληψη που θέλει την ηρωική πρωτοπορία να αναλαμβάνει από μόνη της την σύγκρουση με το κράτος, αγνοώντας ή υποτιμώντας τις κοινωνικές-ταξικές δυνάμεις.

Πώς να οργανωθούμε;

Θα πρέπει να γίνει ξεκάθαρο πως η εν λόγω πρόταση αποτελεί έναν πειραματισμό. Πρόκειται για μια προσπάθεια να δοκιμάσουμε κάτι καινούργιο. Πρόθεσή μας είναι να το προσπαθήσουμε

διαμορφώνοντας συλλογικά τους όρους, έχοντας την επίγνωση πως ενώ εμπνεόμαστε από αντίστοιχες διαδικασίες του αναρχικού κινήματος στην ιστορία, δεν επιδιώκουμε να τις αντιγράψουμε.

Από τη στιγμή που προωθούμε το πρόταγμα της συλλογικοποίησης, θα πρέπει και η δομή οργάνωσης που επιλέγουμε να κινείται προς αυτή την κατεύθυνση. Θα αποτελούσε μεγάλη αντίφαση να μιλάμε για ισότιμη συλλογικοποίηση και να προωθούμε δομές που αναιρούν έμπρακτα την ισοτιμία μεταξύ των μελών. Το πρωταρχικό και το ελάχιστο επίπεδο πολιτικής οργάνωσης των αναρχικών και παράλληλα ο "φυσικός" τρόπος συνύπαρξής τους είναι η αναρχική συλλογικότητα/ομάδα. Αυτή είναι και η δομή που θα πρέπει να αποτελεί τη βάση μιας αναρχικής οργάνωσης. Οι αναρχικές συλλογικότητες που θα συναποτελούν την οργάνωση θα πρέπει να συνδέονται και να συντονίζονται μεταξύ τους μέσω κεντρικότερων δομών και διαδικασιών. Ως παραδείγματα διαδικασιών αναφέρουμε ενδεικτικά: Ένα πανελλαδικό συνέδριο/γενική συνέλευση όλων των μελών, εκτελεστικές συνελεύσεις, καθορισμός σαφούς στάσης απέναντι στα μμε, συντονιστικά όργανα, θεματικές ομάδες, εσωτερικά και προπαγανδιστικά έντυπα, ομάδες αυτοάμυνας κ.α..

Ο φεντεραλιστικός τρόπος λειτουργίας που προτείνεται για την οργάνωση στοχεύει στην περιφρούρηση της ισοτιμίας των μελών της και αποτελεί το διαχρονικότερο μέσο αποφυγής δημιουργίας άτυπων ιεραρχιών. Η συνύπαρξη ατόμων και συλλογικοτήτων αντιτίθεται σε αυτή τη λογική, αφού αυτόματα θα δημιουργούσε μια ανισοτιμία στις υποχρεώσεις και στα δικαιώματα. Θα δημιουργούσε δηλαδή μια οργάνωση διπλής ταχύτητας, στην οποία τα λειτουργικά προβλήματα θα ήταν δεδομένα. Είναι λοιπόν προφανές ότι ο κάθε μεμονωμένος σύντροφος που θα θελήσει να συμμετέχει στην οργάνωση είτε θα πρέπει να γίνει μέλος μιας από τις συλλογικότητες που συμμετέχουν σε αυτή είτε να δημιουργήσει μαζί με άλλους συντρόφους, μια νέα πολιτική συλλογικότητα που θα ενταχθεί στην οργάνωση. Πέρα από το πρακτικό ζήτημα, επαναλαμβάνουμε πως μέσα από μια πρόταση για μια ελεύθερη κοινωνία η προώθηση της συλλογικής δράσης σε αντιδιαστολή με την εξατομίκευση που προωθεί το παρόν σύστημα, είναι θεμελιώδες πρόταγμα.

Κάπου εδώ, πρέπει να γίνει ξεκάθαρο το εξής: Η πρόταση για μία τέτοιου τύπου οργάνωση δεν στοχεύει σε καμία περίπτωση, στη μείωση της αυτονομίας των συλλογικοτήτων που θα ενδιαφερθούν να συμμετέχουν και βέβαια δεν προωθεί τη λογική, ούτε καν σε επίπεδο προοπτικής, της μελλοντικής αυτοδιάλυσης των συλλογικοτήτων μέσα σε μια μαζικού τύπου οργάνωση. Κάθε άλλο, θεωρούμε πως η κινητήριος δύναμη της οργάνωσης οφείλει να είναι η δράση των συλλογικοτήτων πάντα μέσα στο πλαίσιο μιας ευρύτερης πολιτικής συμφωνίας και όχι αποκλειστικά οι κεντρικές της διαδικασίες. Η ύπαρξη της στοχεύει στην εξασφάλιση της συμπόρευσής μας σε μια σταθερή και συνολική (κι όχι ευκαιριακή) βάση και στην πιο συνεκτική μας πολιτική συμφωνία. Παραδοσιακή αντίληψη των αναρχικών περί οργάνωσης είναι πως "οργανώνεσαι στο σήμερα με βάση το ιδεατό σου". Στην ίδια λογική πρέπει να κινείται και η δομή μιας πολιτικής, αναρχικής οργάνωσης. Να κρατά τις ισορροπίες ανάμεσα στην πλατιά ενότητα και την αυτονομία της συλλογικότητας, να οργανώνεται με βάση τις κατευθύνσεις που ορίζουν τα μέλη-συλλογικότητες για να καταλήξει κεντρικά κι όχι το αντίστροφο.

Αναρχική συλλογικότητα Καθ'οδόν,
Αναρχική συλλογικότητα Κύκλος Της Φωτιάς,
Αναρχικοί για την Κοινωνική Απελευθέρωση,
Στέκι Αντίπνοια.